

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Kwaliteitsonderzoek bij

de Gwendoline van Putten School, afdeling MBO

Plaats : Oranjestad, Sint Eustatius
BRIN-nummer : 30GV
Onderzoeksnummer : 286753
Datum schoolbezoek : 7 oktober 2016
Rapport vastgesteld te Tilburg op 5 december 2016

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Bevindingen	6
3	Conclusie en vervolgafspraken	10

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 7 oktober 2016 een onderzoek uitgevoerd op de Gwendoline van Puttenschool, afdeling MBO naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De conclusies van dit onderzoek kunnen worden beschouwd als een integrale beoordeling op basis waarvan de scholen en hun besturen kunnen werken aan het consolideren en borgen van bestaande kwaliteit, alsmede gerichte maatregelen kunnen treffen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. De inspectie heeft over een periode van vijf jaar (2012-2016) jaarlijks op alle scholen aspecten van de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld en volgt nauwgezet de verbeteractiviteiten.

Context

De Gwendoline van Puttenschool is een school voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs op Sint Eustatius; een openbaar lichaam in Caribisch Nederland. De school kent de volgende afdelingen: vmbo basis beroeps, vmbo kader, vmbo tl, havo en mbo en telt ongeveer 270 leerlingen. In de eerste twee leerjaren van het voortgezet onderwijs is de school gestart met Engelstalig onderwijs dat in drie jaar opleidt voor het Caribische examen CCSLC. In de themarapportage van maart 2014 'Onderwijsverbetering in Caribisch Nederland' heeft de inspectie de context en de omstandigheden waaronder de BES eilanden onderwijs vormgeven, uitgebreid beschreven.

Toezichthistorie

Vanaf 2011 heeft de Inspectie van het Onderwijs jaarlijks verschillende toezichtactiviteiten uitgevoerd op de school. Na het kennismakingsgesprek in mei 2011 heeft de inspectie jaarlijks kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd en voortgangsgesprekken gehouden. Verder heeft de inspectie een nader onderzoek uitgevoerd naar de bestuurlijke ontwikkelingen plaatsgevonden.

In het huidige kwaliteitsonderzoek is de kwaliteit van het onderwijs opnieuw beoordeeld. Ze is vergeleken met de kwaliteit die in 2015 werd vastgesteld. Op deze wijze wordt in beeld gebracht in hoeverre de verbeteractiviteiten tot zichtbare resultaten leiden.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het document basiskwaliteit MBO/SKJ en het toezichtkader mbo 2013. Dit document sluit aan op het Toezichtkader po/vo 2011. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Hoofdstuk 3 geeft de conclusies en afspraken met de school weer. Hoofdstuk 4 vermeldt de visie van het bevoegd gezag.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten;
- schoolbezoek, waarbij verschillende lessituaties in de praktijk en praktijklessen zijn geobserveerd;

- gesprekken met de teamleider, docenten over de kwaliteit van verschillende aspecten waaronder kwaliteitszorg, leerlingenzorg en mbo examens;
- gesprek met studenten;
- een gesprek met de zorgcoördinator;
- een eindgesprek met de directie en het bestuur na afloop van het schoolbezoek.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen en conclusies het onderzoek heeft geleid. Per kwaliteitsaspect wordt een oordeel gegeven. Deze oordelen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit. Met uitzondering van het aspect opbrengsten (leerresultaten) wordt beschreven hoe de kwaliteit zich verhoudt tot de Nederlandse inspectienormen. Voor de opbrengsten geldt een andere benadering. De ontwikkeling van de opbrengsten wordt beschreven en vergeleken met eerdere leerresultaten van de school. Een definitieve inspectienormering voor de leerprestaties in Caribisch Nederland wordt nog ontwikkeld.

Algemeen beeld

Het management heeft goede verbeteringen aangebracht in de systematiek van de examinering, die in het voorjaar van 2017 opnieuw zal worden beoordeeld. De kwaliteit van het onderwijsproces is echter niet verbeterd ten opzichte van 2015. De kwaliteitsaspecten programma, didactische handelen, leertijd, intake en plaatsing, studieloopbaanbegeleiding en zorg voldoen aan de basiskwaliteit. Het maatwerk, de leeromgeving en de beroepspraktijkvorming voldoen nog niet. Bovendien signaleert de inspectie risico's voor het mbo-onderwijs, die in de hand gewerkt worden door de volgende ontwikkelingen. Het team van mbo docenten kreeg de afgelopen twee jaar te maken met een afname van studenten. Hun aantal liep terug van ongeveer 35 naar 12. Daarnaast verlieten drie van de vier ervaren vakdocenten het kleine mbo. Eén van de opleidingen is nog niet gestart, omdat pas onlangs het dienstverband tot stand is gekomen met een docent. Verder zal de teamleider in november de school verlaten.

De nieuw aangestelde docenten zijn afkomstig uit het voortgezet onderwijs en hebben nauwelijks ervaring met de branche of met de onderwijssector mbo. Een adequate overdracht door de oude docenten heeft niet plaatsgevonden. Dit betekent dat er momenteel onvoldoende expertise over mbo in het team aanwezig is. Hierdoor is momenteel niet gewaarborgd dat alle studenten een programma krijgen dat adequaat voorbereid op het beroep. Hier komt bij dat de communicatie binnen het team van docenten niet goed verloopt. De afdeling MBO opereert apart van de overige afdelingen, dat betreft de kwaliteitszorg en ook de zorg voor studenten die extra ondersteuning behoeven. De zorgfunctionarissen bedienen de afdeling MBO niet actief. De schoolleiding is zich er van bewust dat de afdeling MBO actiever ondersteund en gemonitord moet worden.

Toelichting

Opbrengsten

Voor de opbrengsten kan nog geen oordeel gegeven worden, omdat hiervoor nog geen normen zijn vastgesteld. Bovendien zijn de studentenaantallen te klein om een oordeel te vellen. Bekeken is hoe de mbo-opleidingen van de Gwendoline van Puttschool presteren volgens de in Europees Nederland gehanteerde definities van opbrengsten.

Bc code	BC naam	Crebo	Niveau	Leerweg	Jaarresultaat	Diplomaresultaat	Vergelijking met norm Euro-pees NL
Bc010	Arbeidsmarkt-gekwalificeerd assistent	90440	1	BOL	93%	93%	voldoet

Voor de opleiding die voldoende studenten telt om een opbrengst te bepalen, geldt dat deze voldoet aan de in Europees Nederland geldende norm. De overige 3 opleidingen die op niveau 2 gegeven worden voldoen zowel op jaar- als op diplomaresultaat aan de in Europees Nederland geldende normen. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat het bij deze 3 opleidingen samen om ongeveer 10 instellingsverlaters gaat.

Programma

Het domein Programma bestaat uit de kwaliteitsaspecten samenhang en maatwerk. De samenhang voldoet aan de basiskwaliteit. Het programma is voldoende afgestemd op de competenties van het kwalificatiedossier. Ten tijde van het onderzoek was het nog niet mogelijk vast te stellen of de lessen van het hoofdvak, die van de ondersteunende vakken en de beroepspraktijk voldoende op elkaar zijn afgestemd, zodat deze een consistent geheel vormen. De volgende periode voor beroepspraktijkvorming is namelijk pas voorzien voor maart volgend jaar.

Het maatwerk voldoet nog niet, omdat het taalgebruik in de methodes soms slecht aansluit bij het niveau van de studenten. Er zijn geen afspraken gemaakt over de manier waarop de docenten de taalachterstand willen verhelpen of hoe zij ervoor waken dat de taalachterstand leidt tot onnodige achterstand in het vak. Ook de aanpak voor rekenen sluit niet voldoende aan bij het niveau van de studenten.

Leren in de onderwijsinstelling

Dit domein bestaat uit de kwaliteitsaspecten didactisch handelen, leertijd en leeromgeving. Het didactisch handelen en de leertijd voldoen, de leeromgeving daarentegen voldoet niet.

De studenten krijgen onderwijs in kleine groepen waar veel aandacht is voor de individuele student. De studenten zijn dan ook betrokken bij de onderwijsactiviteiten en zij krijgen in het algemeen goede uitleg en feedback. Wel vermelden wij een belangrijk aandachtspunt. Wij hebben vastgesteld dat tijdens de praktijklessen niet altijd de juiste beroepseisen worden gesteld aan de studenten, bijvoorbeeld op het gebied van zelfstandigheid en van het werken binnen redelijke tijds marges. Ook blijven er mogelijkheden onbenut om op de school de beroepssituatie beter te simuleren, zodat de student de gelegenheid krijgt zoveel mogelijk alle vereiste vaardigheden te oefenen.

Er is weinig lesuitval en de studenten worden maximaal gestimuleerd om naar school te komen. De voorzieningen schieten tekort om de juiste beroepssituatie te kunnen simuleren. Hierdoor blijven er kansen onbenut voor het aanleren van beroepsvaardigheden en om studenten te motiveren.

Begeleiding

Het domein Begeleiding bestaat uit de kwaliteitsaspecten intake en plaatsing, studentenloopbaanbegeleiding en zorg. Deze aspecten voldoen aan de basiskwaliteit. Tijdens de intake worden de studenten die niet van het vmbo komen getest op de onderdelen Nederlands, Engels en rekenen. De analyse hiervan wordt opgeslagen in het studentenvolgsysteem. Er worden groepsplannen vastgesteld, waarin de onderwijsbehoeften van de individuele student is beschreven. De zorgcoördinator overlegt actief met externen over de ondersteuning van de studenten. Het gegeven dat er een aparte zorgcoördinator is voor het mbo komt de effectiviteit van de zorg overigens niet ten goede. De afdeling mbo krijgt geen ondersteuning van de schoolmaatschappelijk werker. Ook maakt de zorgcoördinator mbo geen deel uit van het zorg-adviesteam, waardoor hij minder toegang heeft tot externe expertise op het gebied van zorg.

Leren in de beroepspraktijk

De beroepspraktijkvorming (BPV) voldoet nog niet aan de basiskwaliteit. Wel is het aantal weken bpv uitgebreid van 17 naar 20 weken. Ook is positief dat bij de opleiding Arbeidsmarktgekwalficeerd Assistent de beroepspraktijkboeken steeds meer zijn afgestemd op de eisen uit het kwalificatiedossier. Dat is echter niet voor alle opleidingen het geval. Omdat de periodes met beroepspraktijkvorming pas in maart 2017 zijn, kan de inspectie niet beoordelen of de kwaliteit ervan is verbeterd ten opzichte van 2015. Een gegeven blijft echter dat het aanbod van geschikte leer-werkplekken op Sint Eustatius zeer beperkt is. Het betreft vaak eenmanszaken met praktijkopleiders die niet altijd in de gelegenheid zijn om de student voldoende begeleiding te bieden. De nieuwe docenten hebben zich nog niet voorbereid op de wijze waarop zij de beroepspraktijkvorming vanuit de instelling zullen begeleiden. Net als in 2015 kan de instelling daarom niet waarborgen dat de studenten tijdens hun stage voldoende leren op het gebied van de competenties uit het kwalificatiedossier. De bpv-plaatsen worden frequent bezocht door de bpv-begeleiders van de instelling en gedurende de stageweken bespreken de docenten wekelijks de stage-ervaringen van de studenten. Hierbij kan het verband voor de studenten duidelijk gemaakt worden tussen de ervaringen op de werkplek en het programma van de instelling.

Kwaliteitszorg

Net als in 2015 voldoet de kwaliteitszorg niet aan de basiskwaliteit. Van een systematiek van planmatige sturing, gerichte verbetering van de onderwijskwaliteit en systematisch evaluatie van de onderwijsverbeteringen is geen sprake. Het management is vooral bezig met het ontwikkelen van het nieuwe Engelstalige beroepsonderwijs, het CVQ.

De individuele docenten proberen hun (nieuwe) taak zo goed mogelijk uit te voeren, maar zij opereren hierbij vrij geïsoleerd. Er is meestal geen goede overdracht mogelijk geweest door de voorgaande docent en er is onvoldoende structureel overleg in het team. Ook worden niet alle processen zo uitgevoerd als is afgesproken. De teamleider heeft weliswaar het vorig jaar lesobservaties uitgevoerd, maar de nieuwe docenten zijn dit schooljaar nog niet bezocht. De gesprekkencyclus is ook niet geheel afgerond. De conclusies uit de gesprekken zijn niet met de betrokkenen nabesproken. Wel is de kwaliteitszorg omtrent de examens goed opgezet. De examencommissie heeft een draaiboek en ook een jaarverslag vastgesteld, waarin de voorgenomen doelstellingen zijn geëvalueerd. Er worden examens geëvalueerd en er is aandacht voor deskundigheidsbevordering. De school woont nagenoeg alle examens bij, maar geeft hierover geen bevindingen weer in het jaarverslag.

3 Conclusie en vervolgafspraken

Onderwijskwaliteit

Het onderwijs op het MBO van de Gwendoline van Puttschool voldoet niet aan de basiskwaliteit.

De inspectie zal volgend jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. Totdat basiskwaliteit is bereikt, zal het document De Basiskwaliteit van het MBO en de SKJ's in Caribisch Nederland (Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011) de basis voor het onderzoek blijven. Uiterlijk in 2019 zal de inspectie op alle scholen toezicht houden volgens het vernieuwde toezichtkader.

Naleving

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de wettelijke vereisten, voor zover deze zijn gecontroleerd.

Afspraken

Op grond van de hierboven beschreven bevindingen en conclusies heeft de inspectie de volgende afspra(a)k(en) met de school gemaakt.

Voor 1 januari 2017 ontvangt de inspectie van het bevoegd gezag de volgende documenten:

- Het bevoegd gezag onderzoekt de mogelijkheden om de leerlingenzorg van het mbo te integreren in de algemene zorgstructuur van de school en rapporteert hierover aan de inspectie.
- Een analyse van het management over de vraag in hoeverre de praktijklessen op de school aansluitend bij de situatie van een beginnend beroepsbeoefenaar wat betreft:
 - de werkprocessen;
 - het werktempo;
 - de contactuele vaardigheden
 - de mate waarin de beginnend beroepsbeoefenaar geacht wordt zelfstandig te werken.
- Een kort overzicht van de concrete afspraken over taalbeleid dat in alle lessen herkenbaar moet zijn (aandacht voor taalverrijking, verkeerd taalgebruik, vak- en schooltaal, leesstrategieën, etc.

Vervolgtoezicht

- In het voorjaar van 2017 doet de inspectie opnieuw onderzoek naar de examinering.
- Het volgende onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijsproces is voorzien voor het najaar van 2017. Met de directie is afgesproken dat in overleg besloten kan worden om dit onderzoek eerder uit te voeren.